

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dina Roșca împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr. 3r-118/25
PIGD 2-23143135-01-3r-02052025)*

Termenul depunerii cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. V. Ciurac
Curtea de Apel Centru – jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

2 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 7 octombrie 2023, Dina Roșca a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea unor acte administrative.

2. Prin hotărârea din 18 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ formulată de avocatul Constantin Morari în numele reclamantei Dina Roșca. Instanța a anulat, ca fiind ilegale, Decizia nr. 44552 din 25 mai 2021 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale – Oficiul teritorial Rîșcani, precum și răspunsul nr. 4762/23 din 22 septembrie 2023 al aceleiași instituții, prin care a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantei.

3. Totodată, instanța a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită un act administrativ favorabil, prin care să dispună restabilirea pensiei de dizabilitate a reclamantei Dina Roșca, în cuantumul în care aceasta era stabilită anterior datei de 25 mai 2021.

4. La data de 2 august 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând, totodată, repunerea în termenul de exercitare a căii de atac. Ulterior, la 20 februarie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea cererii de apel.

5. Prin încheierea din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

6. La data de 14 aprilie 2025, ora 15:27, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs la instanța de apel împotriva încheierii din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru. Aceasta a solicitat admiterea cererii, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii.

7. În motivarea recursului, a invocat că nu a fost citată la pronunțarea hotărârii Judecătoriei Chișinău din 18 iunie 2024 și a recepționat copia dispozitivului acesteia abia la 1 august 2024, deși potrivit prevederilor art.236 alin. (4) CPC și art. 100 alin. (3) CPC, precum și pct. 141 din

Instrucțiunea CSM nr. 142/4, comunicarea hotărârii trebuia să se realizeze în termen de 5 zile.

8. Recurenta a invocat că, imposibilitatea de a respecta termenul legal de apel s-a datorat unor motive independente de voința sa (lipsa de comunicare în termen a hotărârii).

9. Recurenta a susținut că a depus toate diligențele necesare: a prezentat referința și dosarul administrativ în termen, a depus demers de amânare a ședinței din 19 aprilie 2024 din cauza concediului reprezentantului său și că nu poate fi acuzată de lipsa de interes sau abuz procedural.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Conform art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

11. Art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

12. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

14. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

16. Art. 65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

17. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 8 aprilie 2025 a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin poșta electronică, la data de 11 aprilie 2025, ora 11:35. Cererea de recurs a fost depusă în termen, la data de 14 aprilie 2025, conform prevederilor art. 242 din Codul administrativ.

19. Cu referire la situația din speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 18 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea, prin care a admis acțiunea în contencios administrativ formulată de avocatul Constantin Morari în numele reclamantei Dina Roșca.

20. La data de 2 august 2024, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând, totodată, repunerea în termenul de exercitare a căii de atac. Ulterior, la 20 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea cererii de apel.

21. Prin încheierea din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea contestată a fost emisă în conformitate cu prevederile art. 236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ, care prevede că apelul este declarat inadmisibil în situația în care apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

23. Actele dosarului confirmă că prezenta cauză a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, începând cu data de 9 octombrie 2023.

24. Pe parcursul examinării cauzei în primă instanță, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost legal citată și a recepționat efectiv citațiile și actele procesuale transmise de instanță, aspect confirmat prin avizele de recepție anexate la dosar, respectiv:

- 1) Avizul de recepție nr. DS8010721911AS – copia cererii de chemare în judecată și anexele aferente (fila dosarului 28);

2) Avizul de recepție nr. DS8011434333AS – citația pentru ședința de judecată fixată pentru data de 19 aprilie 2024 (fila dosarului 30).

25. Conform prevederilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de 30 de zile pentru declararea apelului începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la comunicarea acesteia.

26. Această prevedere subliniază caracterul imperativ al termenelor procedurale, asigurând stabilitate și previzibilitate în desfășurarea procesului judiciar. Prin stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul – respectiv de la pronunțarea dispozitivului – legiuitorul urmărește să responsabilizeze părțile în ceea ce privește supravegherea derulării cauzei și respectarea termenelor legale.

27. Cu toate acestea, în situații excepționale, cum ar fi lipsa accesului părții la informațiile necesare sau neîndeplinirea obligațiilor de comunicare de către instanță, părțile pot invoca impedimente obiective care justifică repunerea în termen, în baza art. 114 din Codul administrativ. O astfel de abordare echilibrează principiul respectării stricte a termenelor cu cel al accesului la justiție, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

28. Astfel, orice cerere de repunere în termen trebuie analizată în funcție de circumstanțele specifice ale speței, cu atenție asupra faptului dacă partea a fost în imposibilitate reală de a declara apelul în termenul prevăzut de lege.

29. Instanța de recurs subliniază că fiind notificată despre existența cauzei pe rolul instanței de judecată și citată în mod efectiv la ședința de judecată, Casa Națională de Asigurări Sociale avea o obligație pozitivă de a se interesa constant de mersul procesului. Această obligație derivă din rolul activ al părții în cadrul procedurilor judiciare și presupune monitorizarea evoluției cauzei, respectarea termenelor legale și luarea tuturor măsurilor necesare pentru a asigura o reprezentare eficientă a intereselor sale.

30. Referitor la argumentul invocat de Casa Națională de Asigurări Sociale privind transmiterea cu întârziere a dispozitivului hotărârii judecătorești, completul de judecată reține că, deși recurenta susține că a recepționat hotărârea la data de 1 august 2024, acest fapt, în sine, nu poate constitui un temei pentru repunerea în termen, în lipsa unei justificări temeinice privind pasivitatea procesuală manifestată. CNAS a fost legal citată în proces, având deplină cunoștință despre existența cauzei pe rol. În aceste condiții, recurenta avea obligația să urmărească activ evoluția dosarului și să întreprindă demersurile necesare pentru exercitarea dreptului la apel. Or, în speță, recurenta nu a făcut dovada existenței unui impediment real, obiectiv și independent de voința sa, care să o fi împiedicat să exercite calea de atac în termenul legal.

31. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dreptului la apărare și a accesului la justiție, invocată de CNAS, completul de judecată apreciază acest argument ca fiind nefondat. Recurenta a fost legal citată în proces, a depus referința și a avut posibilitatea de a participa la ședința de judecată, însă a ales să solicite amânarea examinării cauzei pe motivul aflării

reprezentantului său în concediu. Instanța de fond era liberă să aprecieze oportunitatea și temeinicia cererii de amânare, iar în lipsa unei obligații legale de suspendare automată a procesului, nu se poate reține o încălcare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Dreptul de acces la justiție presupune o conduită activă și diligentă din partea participanților la proces, nu pasivitate sau transferul responsabilității exclusiv asupra instanței de judecată.

32. Referitor la argumentul privind îndeplinirea condițiilor legale pentru repunerea în termen, completul subliniază că CNAS a invocat prevederile art. 65 din Codul administrativ, însă nu a probat existența unei imposibilități reale, obiective și independente de voința sa de a depune apelul în termenul legal. Simpla mențiune că dispozitivul hotărârii i-ar fi fost comunicat cu întârziere nu poate fi asimilată unui impediment obiectiv în sensul legii. Mai mult, potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de apel începe să curgă de la data pronunțării hotărârii, nu de la data comunicării acesteia. În aceste condiții, recurenta avea obligația de a urmări desfășurarea procesului și de a solicita copia hotărârii în termen util, iar neexecutarea acestor acțiuni nu poate fi imputată instanței de judecată.

33. În ceea ce privește susținerea recurenteii privind diligența manifestată în proces, instanța de recurs reține că, deși CNAS afirmă că a acționat cu promptitudine, acest comportament trebuie analizat în raport cu obligația pozitivă a părții de a urmări activ dosarul. Faptul că recurenta a depus referința și a solicitat amânarea unei ședințe de judecată nu o exonerează de responsabilitatea de a urmări pronunțarea hotărârii și de a întreprinde demersurile necesare în termen. Pasivitatea procesuală manifestată după data de 15 aprilie 2024 (ziua depunerii cererii de amânare a ședinței) relevă o lipsă de interes și nu poate justifica, în mod rezonabil, repunerea în termenul de exercitare a căii de atac.

34. În ceea ce privește susținerea recurenteii că dispozitivul hotărârii nu i-a fost comunicat în termen și că acest fapt ar justifica repunerea în termenul de declarare a apelului, completul de judecată reține că această afirmație este contrazisă de evidențele oficiale ale instanței. Astfel, dispozitivul hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pronunțată la data de 18 iunie 2024, a fost publicat pe portalul național al instanțelor de judecată la data de 8 iulie 2024. Conform legislației în vigoare, participanții la proces au obligația de a urmări activ evoluția cauzei și de a se informa cu privire la pronunțarea actelor de dispoziție. Publicarea dispozitivului hotărârii pe platforma oficială echivalează, în contextul normelor procedurale și al principiului bunei-credințe, cu notificarea efectivă a părților despre soluția pronunțată. Așadar, recurenta nu poate pretinde că a fost în imposibilitate obiectivă de a cunoaște existența hotărârii, atât timp cât aceasta a fost accesibilă public în termenul legal de exercitare a apelului.

35. În ceea ce privește argumentul recurenteii referitor la o pretinsă practică judiciară neunitară privind admiterea cererilor de repunere în termen în cauze similare, completul de recurs reține că acest argument este irelevant

în examinarea unei chestiuni strict procedurale. Practica judiciară poate constitui un reper valoros în interpretarea și aplicarea dreptului material, în special la examinarea fondului cauzei, însă nu poate fundamenta automat admiterea unei cereri de repunere în termen, care presupune o analiză punctuală, individualizată și probatorie a împrejurărilor obiective care au împiedicat partea să acționeze în termenul legal. Aplicarea excepției de la caracterul imperativ al termenului procedural presupune o probă clară a unui impediment real, ceea ce nu poate fi substituit prin trimiterea generică la alte spețe.

36. Instanța de recurs constată că încheierea prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen este legală și temeinic motivată, fiind întemeiată pe dispozițiile legale aplicabile și pe circumstanțele concrete ale cauzei. CNAS nu a demonstrat existența unei erori de drept sau de fapt care să justifice casarea acesteia. Simpla nemulțumire față de soluția pronunțată de instanța de apel nu este suficientă, în absența unui viciu concret de legalitate, pentru a fundamenta admiterea recursului, în conformitate cu cerințele prevăzute de Codul administrativ.

37. Obligația părților de a respecta termenul procedural este una de natură imperativă, impusă pentru a asigura stabilitatea și ordinea în procesul judiciar. Nerespectarea acestui termen, în absența unei cereri de repunere în termen fundamentată pe motive obiective și justificate, atrage sancțiunea inadmisibilității.

38. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), părțile au obligația de a manifesta diligență în urmărirea cauzei și respectarea termenelor procedurale.

39. Casa Națională de Asigurări Sociale avea responsabilitatea de a lua cunoștință de dispozitivul hotărârii în timp util și de a acționa prompt pentru a-și proteja drepturile. Neîndeplinirea acestei obligații justifică aplicarea sancțiunilor legale, întrucât ignorarea termenelor procedurale subminează principiile ordinii și eficienței procesului judiciar.

40. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că apelul nemotivat a fost depus tardiv, iar temeiurile invocate pentru cererea de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu pot fi acceptate.

41. Curtea de Apel Centru a aplicat în mod corect sancțiunea procedurală prevăzută de lege, respectând dispozițiile Codului administrativ și principiile stabilității raporturilor juridice, fundamentale într-un stat de drept.

42. Pe baza celor expuse, instanța de recurs constată temeinicia încheierii instanței de apel, reținând că recurentul nu a declarat apelul conform cerințelor prevăzute de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ. În consecință, se aplică sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrative.

43. Având în vedere considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, este neîntemeiat. În consecință, recursul este

respins, iar încheierea din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru este menținută.

44. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit.b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menține încheierea 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă